

Podstawy matematyki – praca domowa nr 4

Termin oddania: 14 listopada 2011

1. Niech $\mathcal{C}_{X,Y}: (X \rightarrow Y) \rightarrow (\mathcal{P}(Y) \rightarrow \mathcal{P}(X))$ dana będzie wzorem

$$\mathcal{C}_{X,Y}(f)(A) = f^{-1}(A),$$

gdzie $f: X \rightarrow Y$ i $A \subseteq Y$.

Czy dla dowolnych niepustych X i Y :

- (a) funkcja $\mathcal{C}_{X,Y}$ jest różnowartościowa,
- (b) funkcja $\mathcal{C}_{X,Y}$ jest *na*,
- (c) jeśli $f: X \xrightarrow{1-1} Y$, to $\mathcal{C}_{X,Y}(f)$ też jest różnowartościowa,
- (d) jeśli $f: X \xrightarrow{\text{na}} Y$, to $\mathcal{C}_{X,Y}(f)$ też jest *na*,
- (e) jeśli $f: X \xrightarrow{1-1} Y$, to $\mathcal{C}_{X,Y}(f)$ jest *na*,
- (f) jeśli $f: X \xrightarrow{\text{na}} Y$, to $\mathcal{C}_{X,Y}(f)$ jest różnowartościowa?

2. Dla dowolnego zbioru X , jeśli $f: X \rightarrow X$, to

$$\begin{aligned} f^0 &= \text{id}_X \\ f^{n+1} &= f^n \circ f. \end{aligned}$$

Czy istnieje taka bijekcja $f: \mathbb{N} \xrightarrow[na]{1-1} \mathbb{N}$, że dla dowolnych $n, m: \mathbb{N}$ jeśli $n \geq 1$, to $f^n(m) \neq m$?

Rozwiązania

1a: Tak. Weźmy $f, g: X \rightarrow Y$ takie, że $f \neq g$. Wtedy dla pewnego $x \in X$ zachodzi $f(x) \neq g(x)$. W takim razie

$$\mathcal{C}_{X,Y}(f)(\{f(x)\}) \neq \mathcal{C}_{X,Y}(g)(\{f(x)\}).$$

1b: Nie. Nie istnieje taka funkcja f , że $\mathcal{C}_{\{0\}\{0\}}(f)(\{0\}) = \emptyset$.

Dygresja: Natomiast $\mathcal{C}_{\emptyset,Y}$ jest *na*, a nawet jest bijekcją. Zauważmy, że istnieje dokładnie jedna funkcja ze zbioru pustego w dowolny zbiór – jest to funkcja, która niczemu niczego nie przypisuje (nazywamy ją funkcją pustą i oznaczamy symbolem $\emptyset$). Ponadto dla każdego zbioru istnieje również dokładnie jedna funkcja z tego zbioru w zbiór jednoelementowy. Dlatego

$\mathcal{C}_{\emptyset, Y} : (\emptyset \rightarrow Y) \rightarrow (\mathbf{P}(Y) \rightarrow \{\emptyset\})$ jest funkcją ze zbioru jednoelementowego w zbiór jednoelementowy, czyli oczywiście bijekcją.

1c: Nie. Weźmy $X = Y = \mathbb{N}$ i $f(n) = 2n$. Zachodzi

$$\mathcal{C}_{\mathbb{N}, \mathbb{N}}(f)(\{1\}) = \mathcal{C}_{\mathbb{N}, \mathbb{N}}(f)(\{3\}) = \emptyset.$$

1d: Nie. Weźmy $X = Y = \mathbb{N}$ i $f(n) = \lfloor \frac{n}{2} \rfloor$. Dla dowolnego $A \subseteq \mathbb{N}$ zachodzi

$$\mathcal{C}_{\mathbb{N}, \mathbb{N}}(f)(A) \neq \{0\}.$$

Jeśli bowiem $0 \in \mathcal{C}_{\mathbb{N}, \mathbb{N}}(f)(A) = f^{-1}(A)$, to $0 = f(0) \in A$. Ale wtedy także $1 \in f^{-1}(A) = \mathcal{C}_{\mathbb{N}, \mathbb{N}}(f)(A)$, bo $f(1) = \lfloor \frac{1}{2} \rfloor = 0$.

1e: Tak. Weźmy $A \subseteq X$. Będziemy szukać takiego $B \subseteq Y$, by zachodziło $\mathcal{C}_{X, Y}(f)(B) = A$. Okazuje się, że jeśli f jest różnowartościowa, to $f^{-1}(f(A)) = A$. Przyjmujemy więc $B = f(A)$.

1f: Tak. Weźmy $A, B \subseteq Y$, $A \neq B$. Bez straty ogólności zakładamy, że istnieje takie $y \in Y$, że $y \in A$ i $y \notin B$. Skoro f jest *na*, to istnieje taki $x \in X$, że $f(x) = y$. Zatem $x \in \mathcal{C}_{X, Y}(f)(A)$ i $x \notin \mathcal{C}_{X, Y}(f)(B)$.

2: Tak, warunki spełnia funkcja

$$f(n) = \begin{cases} n + 2 & \text{gdy } n \text{ jest parzyste,} \\ n - 2 & \text{gdy } n \text{ jest nieparzyste i } n \geq 3, \\ 0 & \text{gdy } n = 1. \end{cases}$$

Niech $m \geq 1$. Zauważmy, że jeśli n jest parzyste, to $f^m(n) > n$, zaś jeśli n jest nieparzyste, to $f^m(n)$ jest albo mniejsze od n , albo parzyste.